

ЛОГІСТИКА СОЦІАЛЬНОГО ПІЗНАННЯ

Сучасне суспільство надскладно по своїй суті. Щоб йти в ногу з часом сьогодні необхідно бути «суб'єктом, що пізнає», демонструючи навички одночасно трьох типів пізнання: аналітичного (апріорного), синтетичного (апостеріорного) і синтетичного апріорного (згідно ідеї Імануїла Канта). Таке можливо тільки при наявності індивіда не тільки прагнення до пізнання, але вміння використовувати отримані знання найбільш ефективно. Саме для цього важливими нам представляються наступні моменти розвитку особистості:

- наявність вищої освіти як вищої ступені розвитку, що дає можливості максимального ККД пізнавальної діяльності;
- володіння логістичним апаратом пізнання в плані можливостей підключення різних сфер життя;
- креативність, бажання творити, змінювати і модифікувати світ;
- здатність адаптуватися до постійно відбуваються в суспільстві трансформаційних процесів, змінює не тільки соціум, але і перетворює людину з *Homo Sapiens* до *Homo Cognize*.

Необхідно розуміти, що людське пізнання по своїй суті підкоряється деяким загальним законам (припустимо закони діалектики) і закономірностям. Однак особливості об'єкта пізнання обумовлюють його специфіку. Даність соціального пізнання полягає, насамперед, у тому, що в якості об'єкта тут виступає діяльність самих суб'єктів пізнання, людей, які і є реальними діючими особами. Але люди, представляючи собою сформовані особистості як соціальні системи, живуть і розвиваються в суспільстві. А в суспільстві діють як соціальні, так і індивідуальні сили, як матеріальні, так і ідеальні, об'єктивні та суб'єктивні фактори; в ньому мають значення як почуття, пристрасті, так і розум; як свідомі, так і несвідомі, раціональні та ірраціональні сторони життєдіяльності людей. Ця та інші складності суспільного життя, його різноманіття та різнокаліберність обумовлюють багатогранність соціального пізнання. Також, аналізуючи природу соціального пізнання, необхідно враховувати соціокультурну обумовленість соціального пізнання, у тому числі рівень розвитку матеріальної і духовного життя суспільства. Отже, ми можемо говорити про **соціальне пізнання** як соціокультурний феномен життєдіяльності людей, що ґрунтується на бажанні придбання знань і вмінні застосувати ці знання у практичній і теоретичній сферах діяльності.

В процесі соціального пізнання формується визначена система знань, що відображає різні процеси функціонування і розвитку суспільства в їх взаємозв'язку і взаємодії. Іншими словами, в цій системі знань про суспільство вирішуються проблеми існування суспільства, його буття. Мова йде про проблеми взаємодії суспільства і природи, матеріальних і духовних факторів суспільного розвитку, суспільства і особистості, моралі і мистецтва, мистецтва і релігії, держави і церкви і так далі. Цей ряд взаємодій можна продовжувати до нескінченності. В зв'язку з зазначеним виникають проблеми можливостей логічного та інтуїтивного пізнання явищ суспільного життя, коли безмірно зростає роль «здорового глузду», що є непорушною умовою якісного існування суспільства і особистості.

Ми пропонуємо вирішувати ці проблеми за допомогою логістики, що дозволяє ідентифікувати, хто є в даний час *Homo Cognize*, а хто таким не є.

В цілому, ми згодні з українським вченим Є. Р. Борінштейном, який під логістикою передбачає «міждисциплінарний науковий напрям, безпосередньо пов'язаний з пошуком нових можливостей підвищення ефективності різних систем діяльності людини» [1, с. 22]. Однак у контексті нашої теми є важливим уточнити, що найчастіше мова повинна йти про **соціальну логістику**, під якою ми розуміємо систему дій, що регулюють соціальні взаємодії в суспільстві і спрямованих на забезпечення певного рівня і якості життя.

Таким чином, ми наголошуємо на необхідності системного вивчення процесів, що відбуваються в суспільстві, виявлення їх закономірностей, особливостей, причин і джерел розвитку, співвіднесення їх з діяльністю людини в усіх її формах і проявах.

Звідси можна підкреслити, що логістика соціального пізнання спрямована на системне знання про соціальну сторону життя людини і функціонування суспільства, пізнання людьми законів функціонування суспільства і самих себе, своїх цілей, бажань, потреб, установок, цінностей і ціннісних орієнтацій. Ми повинні розуміти: самі люди є і суб'єктами пізнання, і реальними діючими особами і системою функціонування суспільства.

При вивченні логістики соціального пізнання можемо виділити наступні особливості її природи:

- Часто суб'єкт і об'єкт збігаються. Вивчаючи системність суспільства, закономірності його розвитку, створюючи логістику функціонування суспільства, люди одночасно і самі є частиною цього суспільства.

- Необхідність розробки методів і методології логістики соціального пізнання. Багато методи, характерні для соціального пізнання, у даному випадку або взагалі неприйнятні (некоректні). Використання певної методології сковане «ідолами» (згідно Френсісу Бекону) людської природи і суспільства, межами свідомості і бажаннями самих людей. Тому ми говоримо, що не кожна людина може бути Homo Cognize.

- Вивчення складного предмета дослідження в його взаєминах, взаємозв'язках, а не ізольовано, відокремлено. Логістика сама по собі передбачає існування системи і вміння нею користуватися. Коли ж мова йде про логістику соціального пізнання, необхідно розуміти фундаментальну роль системного характеру.

Отже, **логістика соціального пізнання** – це системне пізнання законів розвитку суспільства і особистості, що являє собою складноорганізовану систему людської діяльності, спрямованої на подальше вдосконалення життя людей, перетворення людини в Homo Cognize.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Борінштейн Е. Р. Роль логістики в розвитку креативної личности: екзистенціальніе основания Homo Genialis // Наукове пізнання: методологія та технологія. – 2016. – №1 (36). – С. 20-27.